

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U004434

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 07-08-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Онищак Вячеслав Орестович

2. Viacheslav O. Onyschak

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0003-2191-117X

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 032

Назва наукової спеціальності: Історія та археологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 032 Історія та археологія

Дата захисту: 04-08-2026

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 00000000

Місцезнаходження: -----, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 14413

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 78.09, 03.19.71

Тема дисертації:

1. Російсько-українська війна за матеріалами німецької газети DIE ZEIT (2014–2022 років)
2. The Russian-Ukrainian War According to the German Newspaper DIE ZEIT (2014–2022)

Реферат/анотація:

1. АНОТАЦІЯ Онищак В. О. Російсько-українська війна за матеріалами німецької газети DIE ZEIT (2014–2022 років). – Кваліфікаційна робота на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 032 “Історія та археологія”. Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, Дрогобич, 2026. Російсько-українська війна, що розпочалася у 2014 році внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, є однією із найвизначальніших подій у новітній історії Європи. Вона спричинила радикальні зміни у системі міжнародної безпеки, зумовила переоцінку понять суверенітету, колективної безпеки й міжнародного права. Після початку повномасштабного вторгнення Росії у лютому 2022 року ця війна перетворилася на глобальний виклик демократичному світу, актуалізуючи проблематику інформаційної політики, ролі медіа. Західноєвропейські засоби масової інформації, зокрема німецькі, відіграють провідну роль у формуванні міжнародної думки довкола російсько-українського

конфлікту. Наукова новизна дослідження полягає у тому, що вперше в українській історіографії здійснено системний аналіз німецького видання *Die Zeit* контексті російсько-української війни за період 2014–2022 років. До основних результатів та елементів новизни належать: – уведення до наукового обігу великого корпусу німецькомовних публікацій, раніше не систематизованих у вітчизняних дослідженнях; – виділення етапів трансформації у німецькому інформаційному просторі та визначення його структурних характеристик; – розкриття механізмів зміни образу України – формування громадської думки та протидія російській дезінформації; – поєднання класичних методів історичного джерелознавства із сучасними інструментами аналізу. Дисертаційне дослідження уточнює уявлення про функціонування медіа як історичного джерела, розкриває потенціал преси як чинника конструювання суспільної свідомості, доповнює українську історіографію новими фактами про міжнародне сприйняття війни. Теоретичне і практичне значення роботи має важливе теоретичне значення для подальшого розвитку історіографічних та медіаісторичних студій. Дослідження сприяє розширенню методологічного арсеналу істориків у сфері аналізу журналістських текстів, а також формуванню нових підходів до вивчення взаємодії історії та медіакомунікації. Практичне значення полягає у можливості використання результатів у викладанні курсів із новітньої історії України, історії Європи XXI століття, історіографії, джерелознавства, медіаісторії та міжнародних відносин. Матеріали дослідження можуть бути застосовані у сфері публічної дипломатії, інформаційної політики, підготовці аналітичних матеріалів для державних і наукових інституцій. Російсько-українська війна 2014–2022 років постала не лише як збройний конфлікт, але і як цивілізаційне протистояння між авторитаризмом з боку Росії і демократичними цінностями. У цьому контексті німецька преса, зокрема *Die Zeit*, відіграла роль не лише комунікативного посередника, але й арбітра європейської думки. Аналіз цього медійного корпусу дає змогу відтворити процес поступового усвідомлення масштабів російської агресії та зростання солідарності із Україною у німецькому суспільстві. Дослідження показало, як простежується еволюція у німецьких журналістських матеріалах від нейтралітету до підтримки України, що стало не лише відображенням змін у політичному курсі ФРН, але й свідченням трансформації європейської журналістики у відповідь на виклик війни. Ключові слова: російсько-українська війна, медіадискурс, історіографія, німецька преса, *Die Zeit*, інформаційна політика, Україна, міжнародні відносини, європейська журналістика, рецепція, міжнародна підтримка, право, ЄС, безпека, ООН, НАТО.

2. SUMMARY Onyshchak V. O. The Russian-Ukrainian War According to the German Newspaper DIE ZEIT (2014–2022). – Qualification thesis as a manuscript. Dissertation for the degree of Doctor of Philosophy in the specialty 032 “History and Archaeology.” Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University, Drohobych, 2026. The Russian-Ukrainian war, which began in 2014 as a result of the armed aggression of the Russian Federation against Ukraine, is one of the most defining events in modern European history. It caused radical changes in the system of international security and prompted a re-evaluation of the concepts of sovereignty, collective security, and international law. After the beginning of Russia’s full-scale invasion in February 2022, this war turned into a global challenge to the democratic world, highlighting issues of information policy and the role of the media. Western European media, especially German outlets, play a leading role in shaping international opinion regarding the Russian-Ukrainian conflict. Scientific Novelty and Significance For the first time in Ukrainian historiography, *Die Zeit*’s coverage of the Russian-Ukrainian war (2014–2022) has been systematically analyzed. Key contributions include: – Introducing a large corpus of German-language materials previously unexamined in Ukrainian scholarship; – Identifying stages and structural features of transformation within the German information space; – Revealing mechanisms of changing representations of Ukraine and countering Russian disinformation; – Combining classical historical source analysis with modern media research tools. Theoretical and Practical Relevance The dissertation expands our understanding of media as a historical source and demonstrates their role in shaping collective consciousness. The study complements Ukrainian historiography with new evidence on the international perception of the war. The findings can be used in teaching courses on contemporary Ukrainian history, 21st-century European history, historiography, source studies, media history, and international relations. They are also relevant to public diplomacy, information policy, and analytical work in governmental and academic institutions. The Russian-Ukrainian war of 2014–2022 emerged not only as an armed conflict but as a civilizational

confrontation between Russian authoritarianism and democratic values. In this context, the German press – particularly Die Zeit – served not only as a communicator but as an arbiter of European thought. The analysis demonstrates the gradual evolution of German media from initial neutrality to explicit support for Ukraine, reflecting both political change in Germany and the transformation of European journalism in response to the moral and informational challenges of war. Keywords: Russian-Ukrainian war, media discourse, historiography, German press, Die Zeit, information policy, Ukraine, international relations, European journalism, reception, international support, law, EU, security, UN, NATO.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

1. Онищак В. Російсько-українська війна 2014 – 2022 рр. на сторінках газети Die Zeit: історіографічні аспекти. *Axis Europae*. 2025. Вип. 8. С. 143–152. doi: 10.69550/3041-1467.8.348694
2. Онищак В. Анексія Криму та війна на Донбасі у світлі німецької преси: медіа-аналіз матеріалів Die Zeit (2014 – 2015 рр.). *Актуальні питання гуманітарних наук: / [редактори-упорядники М. Пантук, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]. – Дрогобич: Видавничий дім “Гельветика”, 2025. Вип. 93. Том 1. С. 43–51. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/93-1-6>*
3. Онищак В. Мінський процес і дипломатичний вимір конфлікту (2016 – 2019 рр.) на основі матеріалів німецької газети Die Zeit. *Актуальні питання гуманітарних наук: / [редактори-упорядники М. Пантук, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]. Дрогобич: Видавничий дім “Гельветика”, 2025. Вип. 94. Том 2. С. 11–20. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/94-2-2>*
4. Онищак В. Повномасштабне вторгнення Росії в Україну 2022 року в дзеркалі німецької преси: аналіз публікацій Die Zeit. *Zaporizhzhia Historical Review*. 2025. Т. 11. № 63. С. 282–290. <https://doi.org/10.26661/zhv-2025-11-63-31>
5. Онищак В. Початкова загальновійськова підготовка в Україні (кінець XX – початок XXI ст.): нормативно-правове забезпечення. Початкова загальновійськова підготовка як чинник національної безпеки: історичний досвід, уроки для України / [Ред.: В. Ільницький, М. Галів]. Київ – Дрогобич – Львів – Переяслав – Ужгород – Запоріжжя: Видавничий дім “Гельветика”, 2025. С. 136–142.
6. Онищак В. Гуманітарна катастрофа у результаті російської агресії проти України у висвітленні Die Zeit. *Наука і освіта України в умовах російсько-української війни: виклики та завдання в контексті національної безпеки. Том IV / [Ред.: В. Ільницький, М. Галів]. Київ – Дрогобич – Львів – Переяслав – Ужгород – Запоріжжя: Видавничий дім “Гельветика”, 2026. С. 96–102.*
7. Онищак В. До проблеми російсько-української війни 2014–2022 років за матеріалами німецької газети “Die Zeit”: історіографія проблеми. *Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Том XX: Між дисциплінами: простори взаємодії у науці, мистецтві та освіті / [Ред.: Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький]. Конін – Ужгород – Перемишль – Миколаїв: Посвіт, 2026. С. 118–121.*

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стецик Юрій Орестович

2. Yurii O. Stetsyk

Кваліфікація: д. і. н., професор, 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1795-687X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гурак Ігор Федорович

2. Ihor F. Hurak

Кваліфікація: к. і. н., доц., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8610-4024

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Приватний вищий навчальний заклад "Галицька академія"

Код за ЄДРПОУ: 24681832

Місцезнаходження: вул. Вовчинецька, Івано-Франківськ, 76006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Беспека Вадим Юрійович

2. Vadym Y. Bespeka

Кваліфікація: д.філософ, доцент, 032

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3811-341X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного

Код за ЄДРПОУ: 08410370

Місцезнаходження: вул. Героїв Майдану, Львів, 79012, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тельвак Віталій Васильович

2. Vitalii V. Telvak

Кваліфікація: д.і.н., професор, 07.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7825-3871

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Медвідь Оксана Василівна

2. Oksana V. Medvid

Кваліфікація: к. і. н., доцент, 20.02.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8777-9760

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Ільницький Василь Іванович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Ільницький Василь Іванович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Івах Світлана

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна